

Η υποδοχή της πρόσφατης «κριτικής» του ΔΝΤ για το Μνημόνιο από πλείστους διαμορφωτές της κοινής γνώμης (πολιτικούς, σχολιαστές, τεχνοκράτες) αποδεικνύει ότι δεν έχει γίνει κανονικό το πρόβλημα που μας κατατρύχει. Ως γνωστόν, αν δεν καταρθεί ένα πρόβλημα, δεν μπορείς και να το λύσεις.

Αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους το 2010 θα έσφραγιζε πιθανότατα, το ήδη ευρισκόμενο σε θετική θέση τραπεζικό σύστημα της Ευρώπης στον γκερέμ, με αποτέλεσμα και τη διάλυση της ευρωζώνης και την ολική κατάρρευση της ελληνικής κοινωνίας. Η μέθοδος του ελληνικού Μνημονίου μεταφορά του συστημικού κινδύνου από τις ευρωπαϊκές τράπεζες στους ευρωπαϊκούς φορολογουμένους (που είναι και οι μόνοι που δικαιούνται να διαμρτυρύνται) ήταν η μόνη

ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΑΤΣΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ Α. ΙΩΑΝΝΟΥ

εφικτή λύση. Ετσι, μαζί με τις τράπεζες, απέφυγε και η Ελλάδα μια ολική καταστροφή. Αυτό είναι λιγότερο πολύ γνωστό. Το ΔΝΤ δεν απαίτησε αναδιάρθρωση του χρέους το 2010, γιατί θα ήταν παράλογο. Η τωρινή κριτική του, υπενθύμιζε, περί «καθυστερήσεων» δεν είναι μόνο «εκ των υστέρων». Είναι, επιπλέον, υποκριτική και προσημαστική.

Περισσότερο όμως υποκριτική και φαιδρή είναι η στάση όσων εγκωρως δηλώνουν ότι «δικαιώθηκαν». Διότι όλοι αυτοεμπήσαν στις εζές δύο κατηγορίες. Σε όσους ισχυρίζονταν το 2010, με προπέτεια, ότι δημόσιο χρέος στο ύψος του 130% του ΑΕΠ (και «άπλε» ελλείμματα προϋπολογισμού και εξωτερικού ισοζυγίου έως 15%) δεν ήταν και τίποτε σπουδαίο και ότι η χώρα μπορούσε να

Στη χώρα των «δικαιωμένων»

Η κρίση δεν είναι εξωγενής και δεν την προκάλεσε το Μνημόνιο ή τα «λάθη» των ξένων

προχωρήσει μόνη της στην κρίση στον βραχυπρόθεσμο δανεισμό! Και σε όσους χρησιμοποίησαν την ευρωπαϊκή συνδρομή για να διασώσουν την παροικία και φαυλόβια Ελλάδα που εκπροσωπούσαν. Συνθλίβοντας, αναπόδραστα, την έντιμη και παραγωγική. Εκτός από φαιδρή, όμως, η στάση των «δικαιωμένων» είναι και επικίνδυνη. Συνδράμει στην εμπέδωση μιας οξίζοφρενικής παραίσθησης, ότι για την κρίση ευθύνεται το Μνημόνιο, ότι η χώρα πάσχει γιατί οι εταίροι της τη βλάπτουν με τα σφάλματά τους και απομυζούν τον πλούτο της και ότι η σωτηρία βρίσκεται σε κάθε είδους «δικεδίκηση» για να μετασφραφούν οι «δήμιοι» μας, ως σύγχρονοι Σαούλ, και να ανοίξουν ξανά τους κρουνοί των παροχών.

Ο μέσος Έλληνας πολίτης θεωρεί - γιατί έτσι του λένε - ότι επιβαρύνθηκε 73 δισ. ευρώ στο πρώτο πρόγραμμα για να πληρωθούν οι ξένες τράπεζες. Δεν του λένε, βεβαίως, ότι στη συνέχεια μέσω της αναδιάρθρωσης και της «επιμύκνωσης» ένα ανάλογο ποσό διαγράφηκε, ώστε συμψηφιστικά το πρώτο δάνειο ουσιαστικά έπαψε να υφίσταται. Ομοίως, οι «δικαιωμένοι» παραλείπουν να διευκρινίσουν σχετικά με το, κατά κάποιους εξ αυτών, επικατάτατο PSI ότι (με εξαίρεση τους ιδιώτες ομολογητικούς, που πράγματι δικαιούνται να διαμρτυρύνται) οι μεν ελληνικές τράπεζες και τα ασφαλιστικά ταμεία θα αποζημιωθούν μέσω της ανακεφαλαιοποίησης και των ενισχύσεων, ενώ οι

ξένοι έχασαν οριστικά τα κεφάλαιά τους. Και θα χάσουν ακόμη περισσότερα στη νέα αναδιάρθρωση, την οποία ορθώς τώρα και προς όφελός μας προωθεί το ΔΝΤ. Ασάφηνι, επίσης, λεπτομέρεια που παραβλέπουν είναι ότι, εάν δεν είχε υπάρξει η απόφαση για κούρεμα και ανακεφαλαιοποίηση, δεν θα υπήρχε σήμερα «χόρος» για ανάπτυξη του επιχειρήματος να αφαιρεθεί τελικά το ποσό της ανακεφαλαιοποίησης από το δημόσιο χρέος και να θεωρηθεί απευθείας δανεισμός του ESM προς τις τράπεζες. Φυσικά, αν αυτό συμβεί, όπως και θα πρέπει, θα δηλώνουν και πάλι «δικαιωμένοι».

Οι ίδιοι λησμονούν, επίσης, να θυμίσουν στον πολίτη ότι τα τοκοκρεολύσια που καταβάλλει σήμερα ως φορολογούμενος αφορούν κατεξοχόν δάνεια που με τις ευλογίες όλων των «δικαιωμένων», συμπολιτευόμενων και αντιπολιτευόμενων, συνήθησαν αφρόνως και ολεθρίως πριν από το 2010 και όχι για τα δύο μνημονιακά δάνεια των 220 δισ. ευρώ. Από αυτά, για το μεγαλύτερο μέρος που προέρχεται από το EFSF δεν πλήρωσε και για τα επόμενα δέκα χρόνια δεν θα πληρώσει ούτε ευρώ, ενώ για το υπόλοιπο μικρό μέρος που αφορά διμερή δανεισμό πληρώνει ένα συμβολικό επίτακο, πολύ μικρότερο αυτού που καταβάλλουν οι δανειστές του. Όπως, επίσης, δεν του θυμίζουν ότι με διάφορους τρόπους (δανεισμός, διαγραφή χρέους, τροποδρία των τραπεζών από την

EKT) η Ευρώπη, έστω κινούμενη από ιδιοτελή κίνητρα, έχει διαθέσει για εμάς ένα κολοσσίο ποσό που πλησιάζει τα 400 δισ. ευρώ. Χωρίς όμως να έχουμε δει σωτηρία.

Και ο λόγος που δεν έχουμε δει - και δεν θα δούμε, ακόμη και αν τα 400 δισ. γίνουν 300 δισ. - είναι γιατί η κρίση δεν είναι εξωγενής και δεν την προκάλεσε το Μνημόνιο ή τα «λάθη» και η επιβουλή των ξένων για τα πλούτη μας. Η κρίση είναι ενδογενής. Προήλθε από την επί σερράτάν δημοιοργησία, με ευθύνη των πάσης φύσεως «δικαιωμένων», διαρθρωτική κατάρρευση του παραγωγικού μας ιστού. Γι' αυτό και θα ήταν αναπόφευκτο ακόμη και αν η διεθνής οικονομία ανθούσε συνεχώς και ασάνως. Το ζητούμενο, άρα, είναι η εκ των έσω παραγωγική ανανοηκρότητα της χώρας, όχι η καταστροφή σε μυθολασίες και «δικαιώσεις».

Εμείς κρατάμε το κλειδί της λύσης, όχι οι άλλοι. Η έξοδος από την κρίση μπορεί να προέλθει μόνο ως προϊόν ενδογενών ριζοσπαστικών αλλαγών και δραστηκών μετασχηματισμών που, όμως, δεν βλέπουμε να προωθούνται. Ούτε καν τα ελάχιστα προαπαιτούμενά τους: η κάτρυψη του κομματικού κράτους, η απελευθέρωση των αγορών και η καταπολέμηση των καρτέλ, η διαχείριση της ανεργίας και ως κοινωνικού προβλήματος, η μείριμα αποφυγής του στραγγαλισμού των παραγωγικών επιχειρήσεων, ο περιορισμός της φορολογικής αδικίας. Αντ' αυτών, λαοκράτες και φασιότες, εθνοπιδνωτιστές και εθνοπριαπιστές, μνημονιακοί και αντιμνημονιακοί, επειδή αδύνατοι να δουν το πρόβλημα - πόσο μάλλον να προσέτινουν λύσεις -, βρτοκουν κατασφίγιο σε μια βολική μυθολογία περί των ξένων, είτε ως σπητήρων είτε ως καταστροφών, ενώ στην πραγματικότητα και το πρόβλημα και η ενδυνάμει λύση του εμάστε εμείς οι ίδιοι και μόνο.

Ο Κωνσταντίνος Γάτσιος είναι πρώην πρστος Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ο Δημήτρης Α. Ιωάννου είναι οικονομολόγος.